KOMISJONI OTSUS (EL) 2019/569,

3. aprill 2019,

mis käsitleb kavandatud kodanikualgatust „Õigusriigi põhimõtte austamine Euroopa Liidus“

(teatavaks tehtud numbri C(2019) 2314 all)

(Ainult prantsuskeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrust (EL) nr 211/2011 ([1]) kodanikualgatuse kohta, eriti selle artiklit 4,

ning arvestades järgmist:

(1) Kavandatud kodanikualgatuse „Õigusriigi põhimõtte austamine Euroopa Liidus“ teema on sõnastatud järgmiselt: „Objektiivse ja erapooletu hindamismehhanismi loomine, et kontrollida, kas kõik liikmesriigid austavad Euroopa Liidu väärtusi.“

(2) Kavandatud kodanikualgatuse eesmärgid on järgmised: „a) võtta vastu Euroopa Liidu üldised õigusaktid, mis võimaldavad objektiivselt kontrollida õigusriigi põhimõtet käsitlevate siseriiklike õigusnormide praktilist kohaldamist, et tugevdada liikmesriikide omavahelist usaldust ja hõlbustada nende Euroopa Liidu lepingu artikli 7 sätete rakendamist, milles käsitletakse liidu väärtuste võimalikke rikkumisi; b) hõlbustada Euroopa õiguse (nt Euroopa vahistamismäärus) jõustamist kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö valdkonnas.“

(3) Kavandatud kodanikualgatuse lisas käsitletakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti rolli tugevdamist; ametiga võiks konsulteerida (sealhulgas politsei- ja julgeolekukoostöö valdkonnas), et tagada, et liidu institutsioonide otsused oleksid võimalikult objektiivsed.

(4) Euroopa Liidu lepinguga (ELi leping) on tugevdatud liidu kodakondsust ja täiustatud liidu demokraatlikku toimimist, nähes selleks muu hulgas ette, et igal kodanikul on õigus osaleda liidu demokraatias Euroopa kodanikualgatuse kaudu.

(5) Seepärast peaksid kodanikualgatuse kord ja tingimused olema selged, lihtsad ja kasutajasõbralikud ning vastama kodanikualgatuse olemusele, et julgustada kodanike osalust ja muuta liit ligipääsetavamaks.

(6) Aluslepingute rakendamiseks võib võtta vastu liidu õigusakte:

— et kehtestada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 70 alusel eelkõige vastastikuse tunnustamise põhimõtte täieliku kohaldamise hõlbustamiseks kord, mille alusel liikmesriigid hindavad koostöös komisjoniga objektiivselt ja erapooletult, kuidas liikmesriikide asutused on rakendanud liidu poliitikat vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas;

— et muuta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 352 alusel komisjoni määrust (EÜ) nr 168/2007 ([2]).

(7) Seevastu ei või aluslepingute rakendamiseks võtta vastu liidu õigusakte, mille eesmärk on muuta ELi lepingu artiklis 7 sätestatud menetlust.

(8) Selles osas, mis käsitleb komisjoni ettepanekuid võtta vastu liidu õigusaktid, millega kehtestatakse kord, mille alusel hinnata objektiivselt ja erapooletult, kuidas liikmesriikide asutused on rakendanud liidu poliitikat vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas, ning millega muudetakse nõukogu määrust Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti loomise kohta, ei jää kavandatud kodanikualgatus ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest, mille kohaselt komisjon on pädev esitama liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks vastavalt määruse artikli 4 lõike 2 punktile b.

([1]) ELT L 65, 11.3.2011, lk 1.
([2]) Nõukogu 15. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 168/2007, millega asutatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (ELT L 53, 22.2.2007, lk 1).

(9) Lisaks on moodustatud kodanike komitee ja määratud kontaktisikud, nagu on ette nähtud eespool nimetatud määruse artikli 3 lõikega 2, ning kavandatud kodanikualgatus ei ole ilmselgelt ebaõiglane, põhjendamatu ega pahatahtlik ega ilmselgelt vastuolus liidu väärtustega, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 2.

(10) Kavandatud kodanikualgatus „Õigusriigi põhimõtte austamine Euroopa Liidus“ tuleks seega registreerida,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Kavandatud kodanikualgatus „Õigusriigi põhimõtte austamine Euroopa Liidus“ registreeritakse.

2. Toetusavaldusi kavandatud kodanikualgatusele võib koguda, lähtudes arusaamast, et selle eesmärk on, et komisjon esitaks õigusaktide ettepanekud, millega

— kehtestatakse kord, et hinnata objektiivselt ja erapooletult, kuidas liikmesriikide asutused on rakendanud liidu poliitikat vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas;

— muudetakse nõukogu määrust Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti loomise kohta.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub 8. aprillil 2019.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud kavandatud kodanikualgatuse „Õigusriigi põhimõtte austamine Euroopa Liidus“ korraldajatele (kodanike komitee liikmetele), keda esindavad kontaktisikutena Pier Virgilio DASTOLI ja Marco CAPPATO.

Brüssel, 3. aprill 2019

Komisjoni nimel
esimene asepresident
Frans TIMMERMANS